

Framställning nr 2 till Sveriges Regering – Om JK Göran Lambertz ageranden i det s.k. styckmordsfallet

I Uppsala Nya Tidning 10/9 sökte Göran Lambertz bemöta vad jag skrivit i UNT 7/9 under rubriken "Svindlande brist på etisk balans". Min artikel var en nerkortad version av mitt brev till regeringen samma dag.

Lambertz huvudtes i UNT, att "vårt rättssystem inte tillåter att läkarna får skuldfrågan prövad på nytt", uttrycker hans desperata ansträngningar för att staten inte skall ställas till ansvar för en oöverträffad serie av rättskandaler. Citatet, liksom hans slutkläm, "att lagen bör ändras", saknar verklighetskontakt. Någon lagändring behövs inte i detta sammanhang.

Staten kommer, om allt går korrekt till, att bli ersättningsskyldig mot läkarna för en lång serie av s.k. kumulerade fel under många år. Då är det irrelevant när Lambertz skriver, att han "försvarar dem som gjort så gott de kunnat". Lambertz har missförstått centrala skadeståndrättsliga principer om s.k. principalansvar för både det allmänna och för arbetsgivare i allmänhet.

Läkarna kommer också – och det bör helst Socialstyrelsen ombesörja - att vid en ny prövning beviljas s.k. resning i det beslut av kammarrätten 1991, då de fräntogs sina legitimationer som felaktigt utpekade likstyckare, i så fall sannolikt frikända mördare.

Det är riktigt att jag förde telefonsamtal med Lambertz, men det var under resningsmålet 2003-2004. Då borde Lambertz enligt sina befogenheter som JK ha undersökt hur Socialstyrelsen den gången agerade via advokat som fått fullmakt, d.v.s. vedervärdigt. I början av 2005 var dessa telefonsamtal sedan länge förbi, då jag dock vid något tillfälle framförde till Lambertz, att jag övervägde att utan beviljad resning direkt kräva skadestånd av staten till läkarna.

Lambertz påstående i UNT, att det var han som för mig nämnt möjligheten att stämna staten på skadestånd, är direkt lögnaktig.

Min nyskapande åtgärd att oavsett resningsfrågan stämna staten på skadestånd för fel och försummelser, har i själva verket en latent sprängkraft med stort tillämpningsområde, åtminstone i princip. En person som förgäves sökt resning i HD mot en felaktig, fällande dom i sexualbrottsmål, skulle i princip kunna stämna staten på skadestånd vid allmän domstol. Han skulle vinna processen utan något s.k. nyhetskrav, om han kan visa att förundersökningen mot honom innehållit tillräckliga kumulerade och ansvarsgrundande fel vilka lett till fällande dom utan tillräckliga bevis. En annan sak är förstås att den tingsrätt, som får sådana skadeståndsfall att hantera, ställs inför en delikat uppgift.

Vilseledande är också Lambertz förnyade insinuationer att skadeståndsmålet varit en övermäktig uppgift för mig som ombud. Under alla dagar av den muntliga förberedelsen i december 2007 fanns bland åhörarna en advokat, som företrätt en av läkarna i kammarrätten 1991. Denne advokat framförde efteråt, att ingen advokat i Sverige skulle ha kunnat åstadkomma vad jag gjorde under den muntliga förberedelsen.

Vilseledande är också Göran Lambertz nya påstående om den välmotiverade mellandomen i vilken statens preskriptionsinvändning ogillades: "Rådmannen förbjöd JK att överklaga". Ingalunda! Däremot föreskrevs i mellandomen, att denna inte fick överklagas särskilt utan först i samband med den slutliga domen i skadeståndsmålet. Det var ett befogat beslut. Hade mellandomen om preskription fått överklagas särskilt, är det troligt, att JK kunnat förhåla skadeståndsmålet i åtskilliga år.

Till sist: när det gäller mitt påstående att Göran Lambertz och Erik Ternert spelat under täcket med varandra använder Lambertz sin vanliga teknik när det gäller förhållanden som är särskilt besvärande för honom själv; "Dumheter" skriver Lambertz. Så enkelt går det inte att komma undan att Ternert diskuterat målet inklusive min lämplighet som ombud med en byråchef hos JK. Eftersom Lambertz och Ternert var för sig gjort sitt bästa för att motverka läkarnas skadeståndstalan är frågan om samarbete mellan JK-ämbetet och lagman Ternert av stort intresse och bör utredas av ChefsJO. Däremot tror jag inte att Göran Lambertz personligen haft kontakt med Erik Ternert.

Kan regeringen verkligen ha förtroende för en JK, som personifierar en av Groucho Marx berömda sarkasmer. "Om jag har några viktiga principer? Visst, jag har många principer. Och är ni inte nöjda med dem, så har jag andra."

Uppsala som ovan

Anders Agell
Professor emeritus i civilrätt

Bilagor:

UNT Debatt 2008-09-07 Svindlande brist på etisk balans
UNT Debatt 2008-09-10 Fallet da Costa visar brist i lagen

Kopia till:

1. Chefsjustitieombudsmannen Mats Melin p.g.a. den hos JO anhängiggjorda anmälan mot lagman Erik Ternert
2. Justitiekommittén för kännedom